

Nagyváradai Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Az egység jegyében folyt le a Magyar Párt gyergyói nagygyűlése

Teljes egyetértés a régi vezetőség és a Krenner-csoport között — Demokratikus alapon
újjaépítik a pártot Bethlen György grófot választották országos elnökké

A gondoktól meggyötört erdélyi magyarság valóságos nemzeti ünnepet ült Gyergyóban tegnap. Az előkészületek, — valljuk be őszintén — aggasztóak voltak. A régi magyar átok, a testvérharc feketé kísértes szellemé lebegett a Magyar Párt egysége fölött. Aggodalmaskodó kishitűek már a halálharangot hallották zúgni. Voltak azonban, igaz, hogy kevesek, akik optimista módon rózsás szemüvegen át néztek a gyergyói gyűlés elé. Azt remélték, hogy nem testvérharc lesz itt, hanem csak jóakaratu objektív kritika, hogy a magyarok nem mint ellenségek támadnak egymásra, hanem csak mint tanácsadók, becsületes, melegsivű barátok adnak kifejezést különböző véleményeknek. Joggal remélhették ezt, mert hiszen éppen most, ezekben a legválságosabb időkben bármily is a Magyar Párt politikája, bármennyire heterogén is az összetétele, kétségtelen, hogy ez a párt egyetlen képviselője, egyetlen fóruma, egyetlen összekötő kapcsa a Romániában élő magyaroknak. Joggal lehetett tehát remélni, hogy bárki is legyen a véleménye, nem fogja saját háza fölött a tetőt felgyújtani, sőt igyekezik azon, hogy ez a ház meg erősödjék, biztonságos alapokra püljön át, és ellenállóképesebb legyen a gyűlölség és a politika hatalmas erejű ciklonjával szemben.

Az optimistáknak volt igazuk. Gyergyóban elhangzott az ellenzék kritikája, amelynek hangja még csak agresszív sem volt. Az ellenzék vezére Krenner Miklós életének egyik legzebb szónoki sikerét érte el a proppozíciós beszédével. Ahetett, hogy vihart keltett volna, de a titokban lappangó féltékenységet oszlatott el és eből érthető, hogy a gyergyói gyűlés minden résztvevője, bármilyen is a világnézete, egy politikai meggyőződése, kes tapssal, véget nem érő öccsölközéssel üdvözölte az ellenzék vezérét. Krenner Miklós

ezzel az ellenzéki beszéddel, amelyetől annyira féltek némelyek, megerősítette a Magyar Párt egységét. A párt eddigi vezetősége a legteljesebb bizalom megnyilvánulásáról győződhetett meg. Az a kivételesen nagyszerű ünneplés, amelylyel gróf Bethlen Györgyöt, az újonnan megválasztott elnököt fogadták, befele a Magyar Párt végsőig menő szolidaritását és testvéri együttérzését bizonyította, kifelé pedig azt dokumentálta, hogy a Magyar Párt sohasem volt olyan szilárd, egységes, tömör és együttérző, mint ma.

Az ellenvélemény nem jelent bizalmatlanságot. A pártvezetőség teljes mértékben honorálta a balszárny álláspontját. A vezetőséget fölfrissítették, új emberek, új elvek, új világnézetek találtak érvényesülésre. Az állandó bizottság tagjai között helyet foglaltak azok, akik valamennyien képviselik annak a néprétegnek partikuláris érdekeit, vágyait és óhajait, amelynek vezérei. De mindenekelőtt és elsősorban az erdélyi magyarság érdekeinek szószólói az erdélyi magyarság egzisztenciájáért szánlanak sikra tekintélyükkel és tehetségükkel. E hatalmas és mindennél fontosabb közérdek előtt el kell némuíni a partikuláris érdekeknek, az egyes csoportok külön kívánságainak és világnézetének.

Ez az igazegység, amelyet a gyergyói gyűlés csak megerősített és nem bontott meg. Minden magyar ember örömmel és lelkesedéssel gondol a gyergyói egyesülési ünnepre, amely történelmi dátumot jelent az erdélyi magyarok politikai életében.

A gyergyószentmiklósi gyűléstől a Rador a következőket jelenti:

A Magyar Párt országos kongresszusát vasárnap délelőtt fél 11 órakor nyitotta meg Sándor József alelnök. Üdvözlés után bejelent, hogy 300 delegátus jelent meg a gyűlésen két millió magyar nevében.

Ezután az elnök javaslatára ki-

küldik a jelölő bizottságot Barabás Béla elnöklete alatt.

Várady Aurél dr ügyvezető elnök évi beszámolóját terjeszti elő.

Róth Hugó dr a jogügyi osztály működéséről tesz jelentést.

Krenner Miklós dr beszélt ezután.

— Nem azért jöttünk —
ugymond — hogy oldjunk, hanem azért, hogy kössünk,
mert mindenkire szüksége van a pártnak.

A mai idők parancsoló delejes ütése követeli, hogy a vezetés helyén erős sisakos és ne parókás férfi legyen.

A tárgyilagos kritika erősíti a párt átúti erejét.

Mindnyájan kívánjuk a román állam megerősödését, de ne a kisebbségek rovására.

A Magyar Pártot alulról fölfelé kell megépíteni.

Krenner beszédét a kongresszus előbb hűvösen, de később egyre fokozódó lelkesedéssel és ovációval fogadta.

Török Ferenc esperes bizalmi indítványt terjeszt elő.

Gyárfás Elemér a közgazdasági osztály működéséről tesz jelentést.

Bornemissza János báró a gazdasági erők egységesítése mellett foglal állást.

Dobay Péter és Mikó László a kisgazdák panaszait teszik szóvá.

Sziggyártó Gábor a tanítók és tanárok panaszait tárja föl a kongresszus előtt.

Veterány Gyula a temesvári római katolikus főgimnázium visszaadását sürgeti.

Botár Gáspár lelkész a revizorok ellen szólal föl.

György Dénes: a cserkésztség kiépítését javasolja.

Kanycigi bukaresti református lelkész a bukaresti magyarság sérelmeit teszi szóvá.

Sebestyén Miklós dr a bukovinai magyarság nevében szólal föl.

Gombos Benő a romániai zsidóság nevében beszélt.

Paál Árpád a magyar nemzeti kataszter felállítását követeli. Az indítvány fölött heves vita fejlődött ki, melyhez a többek között Weiss Sándor biharmegyei képviselő is hozzászólt és beszéde során támadta Paál Árpád indítványát.

Ezután az új szervezeti szabályzatot terjesztették a kongresszus

plénuma elé. Az új szabályzatot az intéző bizottság szombati ülése már elfogadta. A kongresszus felolvasás nélkül teljes egészében

egyhangulag elfogadta az új szervezeti szabályzatot.

Ezután az elnök bejelenti, hogy Bordeaux, dévai kereskedő 100 ezer lelt adományozott kulturális célokra.

A kandidáló bizottság javaslata következett ezután. A bizottság országos elnökül gróf Bethlen Györgyöt jelölte, akiért azonnal egy küldöttséget menesztettek.

Pontosan délután 3 órakor lépett a terembe gróf Bethlen György, akinek megjelenését lelkes ovációval fogadták.

Ezután az új elnök megtartotta hatalmas programbeszédét. Alelnökké választották meg: Inczédi-Jokosmann Ödönt és gróf Teleky Arturt.

Ügyész dr Ferenc József lett. Pénztárnok: id. Szele Márton.

Az intéző bizottságba a régi tagokon kívül még 21 új tagot választottak be:

Az új tagok között vannak: Bárdos Péter, Bokor Márton, Tábergy Géza, Fekete Andor, Gyalay Domokos, dr Kecskeméthy István, Peredy György, Krenner Miklós, Kovács Károly, Makkay Domokos, Péterffy Ernő, Pureghy László, Telegdy József és Zágony István dr.

A kongresszus fél 4 órakor ért véget.

Utána négy helyen tartottak népgyűlést, amelyeken hatalmas tömeg vett részt.

A mai zürichi nyitás

BUKARESTI 275—

BERLIN . . . 12325 PARIS 1486—
NEW-YORK 51772 PRAGA 153250
LONDON . 251250 B. PEST . 72.50
BÉCS . . . 7305 MILANO 2075—

Nagyváradai árfolyamok

Magyar korona	380 pénz	370 áru
Dollár	189—	191—
Cseh korona . .	545	555
Svájci frank . .	3630	3635
Osztrák shilling	2630	2640
Francia frank .	535	540
Angol font . . .	910	915
Olasz lira . . .	750	760

Lya Mara
és
Alfons Fryland
játszanak ma hétfőn
5, 7 és 9 órákor

**Asszonyok,
akiket nem
köszöntenek**

című 8 hatalmas felvonás-
ból álló filmben a

DORIAN
Filmszínházban
Rendes helyárak!

Mi újság?

Átmeneti kabát
Börkabát
Gummikabát
Gyermek télikabát

MENDEL

Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 3.

Jön az angol kölcsön

A háromszázmillió lejes angol kölcsön ügyében a közeli napokban érdekes fejlemények várhatók. Gihl angol bankártól ugyanis, aki a kölcsönt Nagyvárad városának felajánlotta tegnap távirat érkezett, amely szerint az angolok néhány napon belül Nagyváradra érkeznek, a kölcsönre vonatkozó szerződés aláírása végett.

Nagyvárad szobrásznő a királyi udvarnál

Dittert Erzsébet, a tehetséges, fiatal nagyvárad művész, aki tudvalevően Ferdinánd királyról és Mária királynéről tökéletes művészi érzékkel plakettet készített, pár nappal ezelőtt Bukarestbe utazott, hogy műveit az uralkodópárnak átnyújtsa.

Az alig tizenhétéstendős szobrásznő, aki különben Kara Mihály legtehetségesebb növendéke, tegnap érkezett vissza Bukarestből. A végtelenül szerény, kedves úrlány, aki rövidesen állami ösztöndíjjal folytatja tovább tanulmányait, utjáról a következőket mondotta:

— Édesanyámmal együtt mentem le Bukarestbe, hogy a királyi pár előtt megjelenhessek. Előbb Goldis László miniszter úrnál voltam magánkihallgatáson, aki igen szívélyesen fogadott. A kultuszminiszter ur közölte velem, hogy a királyné már utrakészen áll és így sajnos nem jut ideje számomra. Amikor Goldis miniszter a re-

liefeket meglátta, különben nyomban Őfelsége elé akart vezetni, majd azt mondotta, hogy helyesebben cselekszem, ha hazajövök és megvárom Mária királynét, amíg hazatér, mert a királyasszony maga is művészlélek és bizonyára nagyon kegyesen és szívesen fogad. A reliefeket a kultuszminiszter úrnál hagytam, aki közölte még velem, hogy ösztöndíjat fogok kapni, csak Goga miniszter urat várja vissza körútjáról.

— Végtelenül boldog és határozottan büszke vagyok — mondotta a kis Dittert Erzsébet — első igazi nagy sikeremre és nem csekély türelmetlenséggel várom vissza a felséges asszonyt, hogy előtte megjelenhessek.

* A bihari magánvasutak sorsa. Bukaresti tudósítónk táviratozza: Október hónap végén újból kezdődnek a közlekedésügyi minisztériumban a tárgyalások a román kormány és az arad-čanádi, a márnarosi, a körösvideki és a bihari magánvasutak képviselői között.

* Nyugdíjazás. Bogdan Pál II-od osztályú mezőgazdasági felügyelőt, biharmegyei mezőgazdasági tanácsost a miniszter nyugdíjállományba helyezte, a törvényben előírt korhatár elérése miatt.

Heyman Szinkör

ma bemutatja 5, 7 és 9 órákor

Szenvedélyes asszonyok

Rigó Jancsi és Simay hercegnő szerelme 8 nagy felvon.

Udvari bál, színházi díszelőadás, pazar toalettek

Jön

Jön

A nagy havasokon keresztül

Fekete Pierrot — Harry Dicl

* Rakovszky Iván magyar belügyminiszter nem akar állásában megmaradni. Budapesti tudósítónk táviratozza: A nagybeteg magyar belügyminiszter vonata szombaton este tíz órákor érkezett meg Budapestre. A pályaudvaron a mentők egy autója várta a belügyminisztert, akit lakására szállítottak. Vasárnap délelőtt Bethlen magyar miniszterelnök feleségével meglátogatta Rakovszkyt. A belügyminiszternek 37.1 hőemelkedése van. Kezelőorvosa, dr. Czako József hazakészül Marosvásárhelyre, miután Rakovszky kezelését Angyán dr. professzor vette át. Czako dr. az újságíróknak kijelentette, hogy a belügyminiszter állapotában javulás állott be. Rakovszkynak néhány heti nyugalomra van szüksége. Rakovszkyné, valamint a belügyminiszter fivére, István és Menyhért hangoztatják, hogy Rakovszky Iván semmiesetre sem marad meg a belügyminiszterségben, ameli egész embert kíván, neki pedig hosszú nyugalomra van szüksége.

x Bucurestibe mindennemű megbízást, (vizum kijárását stb.) olcsón eszközölök, Gottlieb, Bucuresti, Splaiul Vasile Alex 19.

x Részlet fizetésre is előállít temetéseket a „Kegyelet” Saspassage.

Apollo mozgó

Ma, hétfőn mutatja be 5, 7 és 9 órákor
a legszebb, legtökéletesebben megrendezett zsidótárgy filmet

ISKOR

(Egy halálraitelt menyegzője)

amelyben Beregi Oszkár, Dagny Servaes, Moris Schwarz, a newyorki zsidószínház igazgatója, a Reinhardt Bűhne, Renaissance Bűhne, a Vilnaer Truppe és a wieni Jiddische Bűhne legjobb színészei játszanak.

Holnap, keddtől kezdve délután 3 órákor
mérsékelt helyárakkal is lesz előadás

* Vasutépítési engedélyt kapott a Tisza-uradalom és a Gitye-gyár. Bukarestből jelentik: A közlekedésügyi minisztériumnak az a bizottsága, amely a vasuti koncessziók kiadásával foglalkozik, tegnapi ülésén tizkiló méteres keskenyágú vasútra adott koncessziót Tisza Kálmán gróf uradalmanak, továbbá megengedte a bizottság, hogy Gitye Demeter nagyvárad elkegyáros telepétől a városi vasut vonaláig összekötő vágányt építsen.

* Beiratások a nagyvárad jogakadémiára. A nagyvárad jogakadémián a beiratások október 4-től 20-ig tartanak. Kivételes igazolt esetekben november 15-ig mindennap délelőtt 9—11-ig lehet beiratkozni. Az alap-, javító és licentiatuszvizsgák október 20—30-ig lesznek. A vizsgákra jelentkezni október 11—18-ig lehet délelőtt 9—11-ig a dékáni hivatalban. Az előadások november 1-én kezdődnek. A diákmenza (étkező) ebben a tanévben is működni fog és 60—67 diák kap ingyenes ebédet és vacsorát.

* Ma van az izr. fiúárvaház és aggokháza teaestélye. A nagyvárad izraelita társadalom kitünőségei ma este rendezik meg a Ritzszerűen elegáns Palace-kávéházban az izr. fiúárvaház és az aggokháza szezonnyitó teaestélyét. Ebből az alkalomból a közönség számára különös szórakozásokról is gondoskodnak. Nem kétséges, hogy a nemes célt szolgáló derűsnek ígérkező mulatságon ott lesz a táncoló fiatalság, a nagyvárad uriközönség színe-java.

* Általános a sóhiány. Aradon és Temesváron már hetek óta érezteti hatását a vagonhiány következtében mutatkozó sóhiány, amely most már hozzánk is elérkezett. Nagyváradot és környékét Nagyvárad székhellyel a monopol igazgatóság által delegált sóconcessionáriusok látják el sóval és ide most hivatalos értesítés érkezett az összes sóbányából, hogy vagonhiány miatt nem tudják a hetekkel ezelőtt megrendelt és kiizetett sókat elszállítani. Kilátás van arra azonban, hogy a közeli napokban megszűnik a vagonhiány oka és akkor kellő számú vagonok fognak felszabadulni. Alaptalanok tehát az olyan hírek, amelyek a sóhiányt újabb áremelkedéssel hozzák összefüggésbe.

* Vesztségben meghalt egy kislány. Pár nappal ezelőtt beszámoltuk Vizesgyán községből a biharmegyei kórházba Abrudán Ilona tizennégy éves kis paraszt lányt. A gyermeket három héttel ezelőtt egy kutya megharapta és azóta szomorú, levert volt, alig evett valamit. A kis Ilona szülei mitsem sejtettek, csak miután látták, hogy gyermekük napról-napra lehangoltabb lesz, elhatározták, hogy behozzák Váradra. A kórházban helyezték el Abrudán Ilonát, ahol aztán tegnap kitört rajta a vesztség. A szerencsétlen gyerek dühöngeni kezdett, rugott, harapott, az ápolók alig bírták megfékezni. Este 7 órákor aztán iszonyu kínok között meghalt Abrudán Ilona.

Női luxus-cipők
olcsó hete WEISZ-nál,
Str. Nic. Iorga (Zöldfa)-utca 8.

* Vizumozás gyorsan, pontosan a Hegedüs Hirlapirodában.

Figyelmeztetés

Ecatarina Teodoriu (Fábán Lajos)-utcai zálogház értesíti t. üzletfeleit, hogy zálogtárgyaikat mielőbb rendezni szíveskedjenek, mert árverés fog tartatni.

x Régi német illusztrált lapokat olcsó árban árusít a Hegedüs Hirlapiroda.

Arany, ezüst és briliáns ékszerek és szemüvegek

olcsón vásárolhat, cserélhet és javíttathat

Kepes Dezső

órás és ékszerész

Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut 6.

Veszedelemes éjszakai tűz a Köblös-telepen

Lovak és tehenek pusztultak el a lángokban

— Saját tudósítónktól —

Szombaton este hatalmas tűz ütött ki a Köblös téglagyár körül épült új telepen. A periferiákon való építkezéshez hasonló módon itt, az olasz temető szomszédságában is valóságos kis új városnegyed nőtt ki apró, szegényes házacskáival a földből. Tömérdek pirostetejű, tiszta porta, dolgos, derék kisemberek fészke. Többnyire önönkezőkkel rakták, jóra való emberek, ebből is kitűnik, s bizony megérdemelnék, hogy a város sorsának intézői sürgősen gondoskodjanak róluk, nehogy ismét olyan végzetes veszélybe jussanak, mint szombaton este, amikor a vízvezeték és a villamos világítás hiánya miatt igen könnyen porrá éghetett volna az egész telep. Talán sokat kell köszönnünk Ardelean György becsületes rendőrlégény éberségének, aki este tíz órakor észrevette a kiröppenő tűzsziporkát és percek alatt alarosított tűzoltóságot, rendőrséget, amikor mindenki aludt az elhagyott környéken.

Percek alatt már piros volt az ég, óriás füstoszlop tört a magasba és fáklyás tűzoltók csengetve, szírenabúgással vágattak a tűzvész helyére.

Magunk győződünk meg a veszedelem nehéz perceiben, hogy a hatóságok közönyössége miatt az életüket kockáztató szegény tűzoltók alig tudtak annyi vizet szerezni, hogy a lángban álló épületet megközelíthessék. Mintha nem is Váradon, hanem valami istentől elrugaskodott tanyán

lettünk volna, kutakból szivattyúzták a vizet és vedrekkel rohantak járatlan utakon a koromsötét éjszakában. Világos, hogy a költségvetésbe tekintélyes összeget kell felvenni az újonnan épült telepek rendezésére, mert a mai állapotokért a felelősséget nem lehet tovább vállalni.

Állatok a lángok közt

Az elmúlt nyáron épült a Köblös-telep szomszédságában lévő városi gazdaság istállója gyulladt ki, amelyet dr. Benyóvszky Sándor vett bérbe Nagyvárad városától. A tűz az istálló padlásán felhalmozott rengeteg szénát és szalmát pillanatok alatt lángra lobbanította és az egész épület reszelve égett. Roppant szikraözön lepte meg szegény állatokat az istállóban.

19 tehén és 3 igásló volt a jászolhoz láncolva.

Amikor a láng a jászolokhoz ért, a jámbor állatok rémült böggéssel tépték láncukat. A szegény lovak riadt nyertése és a tehénbögés messze felverte a környék csendjét. Egy vaksötétben alvó világ ébredt,

miközben a pernye és a szikra a házak közt repkedett.

A törpe viskók lakói ijedten ugrottak ki ágyaikkól. Senki sem tudta, mi történt. Asszonyok kezüket tördelték jajveszékelve:

— Jézus! Mi lesz velünk?

A rendőrtisztek igyekeztek valahogyan megnyugtatni a

A tüzet elfojtják

A koromsötét éjszakában csak parancsszavakat lehetett hallani. A lángoktól pár lépésnyire a szomszédját is alig látja az ember a füstben, sötétben.

— Víz! Víz! hallik a vezényszó egyszerre három-négy oldalról is és a derék tűzoltók egymást elgázolva rohannak fáradhatatlanul vízért, mert a

szegény embereket, akik

egymásután dobálták ki a kis lakásokból butorukat

és az ágynemüket. Mindenki menekül, csak egyik kicsi házbán, amely legközelebb volt a lángban álló épülethez, pislákol egy olaj-mécs halvány sárga lángja.

— Ki kell üríteni a házat — hangzott egyik rendőrtiszt parancsa — és a következő percben már zörgettek a kis ház ablakán.

— Ki az, mit akarnak? szölt egy álmos férfihang. Egy öreg házaspár aludt békésen. Csak hosszas vitatkozás után sikerült velük megértetni, hogy milyen veszedelembe forognak. A két öreg végre kinyitotta az ajtót és ott állt didegelve, amíg el nem fojtották a tüzet.

Mire a tűzoltók megérkeztek, már lehetetlen volt az istállót megközelíteni

és a jóságok valamennyien porrá égtek.

víz keresni kell. Hamarosan megtalálják a kutat. Megkönnyebbülés vesz rajtuk erőt, amikor az egyik tömlőn keresztül lassan szivárogni kezd a víz. A lángok, mintha dacolni akarnának a vizsugárral, még erőteljesebben törnek elő,

de hirtelen dübörögve omlik össze a lángban álló

Más érdekeltség miatt

áruházamat

és az összes fióküzleteket

feloszlatom

Óriási választéku áruraktáramat

teljesen kiárusítom

Eladás nagyban és kicsinyben !!

Helyiségek kiadók!

Berendezés eladó!

CZILLÉR IMRE

tető, magával rántva az egész füstölő gerendákat.

— Hamar a tömlőket! — süvít keresztül a parancsnok hangja, s egyszerre husz-harminc kar emelkedik a levegőbe. Az istálló falához támasztott létrákról öntik szünet nélkül a vizet.

Már éjfél körül jár az idő, de a lángok még mindig emelet magasságra csapnak fel. A szivattyú mellé vezényelt emberekről csurog a verejték. A két óráig nehéz munka mindenkire kimerít. Marcus István rendőrprefektus, aki Bejan János kapitány, Cosma Ödön komisszárus és Barbat János inspekción tiszt kíséretében nyomban a tűz kitörése után megjelent, néhány rendőrt állít a szivattyúk mellé, hogy a tűzoltók munkáját megkönnyítse.

Lassan-lassan csillapodnak a lángok és két órára már csak az égett állati tetemek fojtó szaga terjed és az istálló négy üres fala mered bele a fekete éjszakába...

A tűz keletkezésének okáról különböző verziók keringenek. A rendőri vizsgálat még nem nyert teljes befejezést. Eddig mindössze a következőket sikerült megállapítani:

Benyovszky Sándor dr a városi gazdaság bérlője a késő délutáni órákban kinnjárt a majorban. Béresét elengedte és mint lelkiismeretes gazda, maga nézett a dolog után. Az istállóban is bent járt, ahol meggyújtotta a petróleum lámpát. Megnézte a jószágokat, majd az istálló ajtaját bezárva, hét óra körül eltávozott. Nem lehetetlen tehát, hogy a lámpától keletkezett a tűz.

Viszont nincs kizárva, hogy a tüzet gyújtogatás idézte elő, valaki csóvát dobott a padlásra. A vizsgálat lesz, hivatalva a tűz eredetét megállapítani.

A kár igen jelentékeny.

Nem kell reklám,

csak jó áru olcsó árban!

Hetiárjegyzék

Vizes pohár csiszolt	5.-
Boros pohár csiszolt	3-50
Likörös pohár csiszolt	3.-
Vizes kancsó kristály	30.-
Boros palack kristály	30.-
Mély lapos tányér fehér	15.-
Csemege tányér fehér	10.-
Teás, kávé csésze fehér	28.-
Mocca csésze színes	20.-
Teás, kávé kész. színes	400.-
Mosdó készlet színes	450.-
Étkező kész. felszerelve	1500.-

Eladás nagyban és kicsinyben!

Fraji Komlós Testvérek

ORADEA NAGYVÁRAD

Gyári raktár, nagykereskedés

Str. N. Iorga (Zöldfia)-utca 13.

2822

A lakásbérleteknek öt évvel való meghosszabbítását kérik a bukaresti bérlők

Milyen nagy legyen a bérösszeg? — Küldöttség Cudalbu miniszternél

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Az igazságügyi minisztériumban tegnap kihallgatásra jelentkezett a bukaresti lakásbérleti szövetségnek, (Liga Chiriasilornak) küldöttsége, amelynek dr Radulescu elnök és Magder alelnök vezettek. Résztvettek a küldöttségben a szövetség mozgalmához csatlakozott más testületek képviselői is.

Délben 12 órakor fogadta Cudalbu igazságügyi miniszter a küldöttséget.

Dr Radulescu mondta el a bérlők panaszait és kívánságait:

1. Meghosszabbítani további öt évre a lakbérleti szerződéseket;

2. a lakbér maximuma ne legyen több, mint a bérlő évi keresményének egy hatodrésze.

Magder volt a küldöttség másik szónoka. Beszéltek még a miniszter előtt: C. Popovicia munkás szervezetek, Dobrescu a leszerelt katonák, Eodochia Simionescu a közegészségügyi segédszemélyzet nevében.

Cudalbu igazságügyi miniszter a küldöttségnek így válaszolt:

— Ugy vélem, hogy az érdekelteket csak meg kell hallgatni, de nem szabad reprezentánsokat betenni abba a bizottságba, amely a lakbértörvény-tervezetén dolgozik. Ezért van az, hogy a bizottságban, amelyet a tervezet előkészítésére kiküldtem, vannak bírák, ügyvédek és van egy újságíró is, tehát részben bérlők, részben házigazdák,

de nincsen a bizottságban egyetlen reprezentánsa sem a háziuraknak, sem a bérlőknek.

Biztosította ezután a miniszter a küldöttséget, hogy igyekezni fog a normális viszonyok közé visszatérni, úgy, hogy mind a két tábornak igazságot szolgáltasson. Megígérte, hogy a jelenlegi törvénynek azt a szakaszát, amely a „zaklatók” büntetését kimondja, módosítani fogja azért, hogy azok, akik valóban vétkesek, még súlyosabb büntetésben részesüljenek.

Végül azt is megígérte Cudalbu, hogy igyekezni fog azon, hogy a küldöttség valamennyi javaslatát, — főleg az igazságszolgáltatási részre vonatkozókat — figyelembe vegye.

Heyman szinkör

ooo

Hétfő: Szenvedélyes asszonyok. Főszerepben Esterházy Ágnes és Fern Andra.

Kedd: Szenvedélyes asszonyok. Főszerepben: Esterházy Ágnes és Fern Andra.

Szerda: Asszony, férj, szerető.

Főszerepben: Jane Novák.

Csütörtök: Asszony, férj, szerető.

Főszerepben: Jane Novák.

Péntek: Asszony, férj, szerető.

Főszerepben: Jane Novák.

— Szenvedélyes asszonyok

egyik brilliáns alakítása a

nagyszerű Esterházy Ágnes

grófnőnek és Fern Andrának.

Éltre kél Rigó Jancsi, a daliás

soproni cigányprimás szerelme

Simay grófnő iránt. Jön: Fe-

kete Pierrot, Harry Piellel.

MOZI

— Asszonyok, akiket nem köszöntenek címe annak a 8 felvonásos sláger filmnek, amely óriási sikert ért el a tegnapi bemutatón. Lya Mara, a bájos és tehetséges német filmszínésznő és Alfons Friland a mozi közönség kedvence játszik a mindvégig lebilincselő és érdekes film főszerepeit. Az előadások a Dorian-Filmszínházban ma, hétfőn 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

— Az Apolló mozgó ma, hétfőn mutatja be az Iskora hatalmas zsidótárgyú filmet. A legnagyobb siker kísérte a filmet mindenütt, ahol ment, hetekig volt műsoron, de meg is érdemli a sikert, mert ilyen gyönyörűen, tökéletesen megrendezett zsidótárgyú filmet még nem alkottak a számításba véve a mindvégig gyors cselekményű, izgalmas témát, a

legkiválóbb művészek szereplése a legnagyobb biztosíték arra, hogy ez a film a legszebb, legjobb, amit e zsánerben produkáltak. Beregi Oszkár, Dagni Servaes, Moris Schwarz a newyorki zsidószínház igazgatója, aki egyben a filmet rendezte is, továbbá a vilnai társulat, a Reichard Bühne a Renaissance Bühne, Jiddische Bühne, Wien, legjobb tagjai játszik a főszerepeket ebben a filmben, amelyet feltétlenül meg kell néznie mindenkinek.

41

számu

SZÍNHÁZI ÉLET

október 11-12. megérkezett.

Ára 40 lei.

Kapható a

Hegedűs Hirlapirodában.

Eladó

1 drb 5 méteres nagyon szép üveggal galériával.

Cukorkaüzlet berendezés

üvegszekrények, fali ki-

rakatok, egy Vakum-pet-

roleumtartály

3081 Harmathy Mihai Viteazul

(Nagypiac-tér)

Szabó Károlynál

nagyon szép

ebédlők

bámulatos olcsón

kaphatók

Férfi és női szövetek legolcsóbban szerezhetők be Ungár és Glück cégnél, Sas-passage

Mindenféle

buitorok

legolcsóbban kaphatók

Fogház-műhely

Iosif Vulcan (Nagy Sándor)-utca 10.

1200 leitől

kezdve női kabát

nagy választékban Klein Ödön

cégnél Viteazul (Nagypiac)-tér 14.

Kepes Elek

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.

Saját készítményű 2393 I

sérvkötők, haskötők,

gummi-

harisnyák,

speciális köt-

szerek, női és

férfi övszerek.

Zongora engross üzletem kibővítése

miatt az összes dísz tárgyakat

regiségeket, buitorokat hal-

latlan olcsón elárulom.

STERNBERG, Főut 14 SZ.

Női kabátok

legolcsóbban

Wéber, Model-Áruház

Vlahuța (Szent János)-utca 6. SZ.

Kenéz úriszabó

angol és francia szabászati újdonság

különleges, mely a legkényesebb

igényeket is kielégíti!

Elfogadható árak!

Valódi angol szövetek raktáron!

Ep. Clorogariu (Uri)-utca 29.

Karikagyűrűk

és minden más ékszerek nagy választékban, olcsó árban kaphatók

Uránál

Nic. Iorga 8. (Zöldfia)-u.

A füttyszavas ujságíró, meg a másik

A magyar ujságírás legutóbbi husz éve két igen súlyos talentumot termelt ki. Az egyik, — talán az írásban tehetségesebb: Nádas Sándor. A másik, akinek tisztában ragyogó acéltollánál még nem volt ujságírókezekben nemesebb szerszám: Fényes László. Nádas Sándor neve valamivel előbb merült fel szenzációsan szép és egyszerűen megírt riportok alatt és Nádas Sándor tudott támadni és marni is. De ez már régen volt és ahol Nádas emelt szót, ott csak egy-egy bankigazgató, egy-egy közgazdasági kalóz, egy-egy ripók halkult el és tűnt el gyorsan a közszereplés tereiről. Nádas harci kedve lirába szelidült már régebben és a kispolgár monoton életéből nálánál senki sem gyűjtött össze szebb, hangulatosabb muzsikát. Szebb színeket sem kevert magyar riporter, mint amely minden nádas írásban feltehető, ha akár egy csirkepör, egy cselédtörténetet vagy egy lázas társadalmi eseményt vet párra ez a szubjektív szerkesztő. Kalamárisa nem hamisít, de a befejező folyó tinta egyre ritkábban vitt dühös felkiáltó jeleket. Mondatokat ír Nádas Sándor, amelyeknek a kerekdedségében benne van a mézeskalácsíz minden baja és nem hiányzik az íze és poétikus érzése sem. Fényes László, a másik magyar ujságíró nem visel kisebb és népserűtlenebb nevet és olvasótáborára aligha kevesebb egy fővel, mint a híres kollegájának. Fényes azonban a kemény bajnok, az írás kardos vitéze, báij helyett az igazság út dőllyel sorából szíven. Pennája vitör és gölyő, puslap és kártyács, parasztnok penntéja és mosónék zsirosszódó. Csupa kis ügy legtöbbszór, miből nagy ügyet szokott csinálni. Nem legyint a köműves lakásért, barátom mit ér az igazság, ha tuloldalt a hatalom. Már és új harcokra vérteti magát. Úgy hiszem Fényes idősebb, mint Nádas. A két pesti ujságíró közül az egyik a múlt héten éjjel a határt. Fényes volt a megölt ember, menni kellett, mert elvesztett porókért három börtön várt rá. És Nádas levelet küldött utána. Mit érne, ezt meg benne, ha most ő is futott volna vele, ha nem vedül kellett volna mennie, ha ketten mennek. Ha ketten kellett volna odahagyniok a megölt ágyat, a kiverejtékelt szenciát, a házmezt, akire kellemes várakozni csemetésben, hogy na most lefekszünk, nyugtózunk, felvágunk egy nyvet, aztán pár lap után elutazunk a villany. Tanácsot ad az ujságíró a másik ujságíró: csöndesedjen meg, ne szurkosse beket, ne üssön zajt, tanul meg simogatni. Csak a jót ír, mert azért történik valaha valami szép is, jó is, ebben az életben. Aki így él, az reggel füttyszavas és semmi sem oly fontos a világon, mint ez a reggeli szó.

Nádasnak iskolája van, száz magyar ujságíró tanult tőle. Fényes Lászlónak nincs követője, tanács, sápadt arcából a fanatikus szemek bámulnak a messzebbre, keresik a jövő körvonalait. Fényes László nem fog beiratkozni Nádas iskolájába. Káromkodni reggelente ezentúl is, nem

akar füttyni. Két kiváló ember, de kettőjükből egymás mellett Fényes az, aki kiválik. A zsurnalizmus szívesebben ölténé fel Fényes mezét és szívesebben vállalja a nádas szerepet. De füttyszavunk szégyenlősen hallgat el,

A nagyváradai vámszabadraktár felállítására hajlandók a kereskedelmi kamara tagjai

AZ ALAPTÖKE NEGYVEN SZÁZALÉKÁT KÜLFÖLDIEK IS JEGYEZHETIK — ÉRTEKEZLET A KAMARÁBAN

A nagyváradai vámszabadraktár felállítása ügyében hívta össze vasárnap délelőttre Nagyvárad kereskedőit és iparvállalatait a Kereskedelmi Kamara elnöksége. Az értekezleten az érdekeltek igen gyér számban vettek részt. A vámszabadraktár kérdése így még ma sem ment előre és még mindig a sötétben való tapogatódzásnál tartanak, bár egy tucat bukaresti utazás, remegő tárgyalás, memorandum és mi egyéb áll a kérdés mögött. Valami disszonancia, valami zűrzavar van a vámszabadraktár körül, mert a vasárnapi értekezleten, — amelyről ismételtük, hiányoztak mindazok, akiket a vámszabadraktár érdekel — még mindig arról folyt a vita: **bevárják-e a pénzügyminiszter által kilátásba helyezett vámtörvény módosítást, vagy Manoilescu pénzügyi államtitkár ígéreteit eszkomptálva, hozzáfogjanak az előkészítő munkálatokhoz?** Egy bizonyos: hogy a vámszabadraktár felállításának ügye ma még mindig a legkezdtelegesebb stádiumban van, és ha ilyen tempóban haladnak a dolgok, úgy a megvalósulás lehetősége egyre kisebb lesz.

Az értekezletről egyébként alábbi tudósításunk számol be:

Mintegy tizenöt résztvevő jelenlétében nyitotta meg az ülést délelőtt 10 órakor Barbu Romulusz kamarai elnök. Vázolta a vámszabadraktár koncessziójának elnyerése körüli eddigi munkálkodást.

Dr Papp János főtitkár bukaresti tárgyalásai eredményeképpen közli, hogy a vámszabadraktár működését részvénytársasági alapon véli elérhetőnek.

Ötmillió lej alaptőkével indulna meg a részvénytársaság, amelynek negyven százalékát külföldi tőke is bejegyezheti.

A minisztérium, mielőtt a koncessziót kiadja, szeretné a részvényjegyzésekből megállapítani, hogy a részvénytársaság felöleli-e Nagyvárad gazdasági életének minden ágazatát és hogy teljesen mentes lesz-e mindenféle politikai,

amikor stentori hangján megszólal az elhagyatott, nyomorbasztott Ember. Tudjuk és érezzük, hogy nem a mi füttünkötől születik meg a milliók dala. És a sir szelén meghalkul és elfogy magunk arclódiája. A magunkért elpotyogtatott könnyek nem dagasztják az Idő hőmpölygő folyamát s ha a nádasok sirhantja mellett meg is áll majd egy véletlen arrajáró, a másik mauzoleumához odazarándokol. (bárd.)

nemzetiségi, faji befolyásoktól?

Flegmann Ármin szerint előbb adja ki a kormány a koncessziót és csak azután fogjanak hozzá a jegyzéshez.

Kemény Béla mérnök javasolja, hogy kezdjék meg már most a részvényjegyzést.

Dr Moskovits József figyelmeztet arra, hogy a napokban jelent meg a sajtóban Lepedatu pénzügyminiszter nyilatkozata, amely szerint a miniszter rövidesen benyújtja

a vámtörvény módosítását célzó javaslatot.

Ezt feltétlenül meg kell várni, mert amíg nem ismerjük a miniszter intencióit, addig szó sem lehet a megalakulásról. A részvényjegyzőknek tudniuk kell, mibe fektetik a pénzüket.

Barbu elnök: Mi csak informatív aláírásokat akarunk.

Dr Moskovits: Komoly üzleti életben nagyon kevés értékkel bírnak ezek az alá-

írások. A minisztériumnak meg kell elégednie azzal a bejelentéssel, hogy összehozunk egy ötmillió alaptőkéjű érdekeltiséget.

Dr Papp János rámutat arra, hogy a részvényjegyzésre elegendő alapot nyújt az a leirat, amelyet a vámszabadraktár felállítása ügyében a Kamara a legfelső gazdasági tanácstól kapott. Manoilescu államtitkár előterjesztésére a minisztertanács is foglalkozott a kérdéssel és elvileg megjelölte álláspontját. A kormány csak azt óhajtja, a koncesszió kiadása előtt tudni: kik vesznek részt az alapításban? Ajánlja, alakuljon 2—3 tagból álló bizottság, amely a részvényjegyzési aláírásokat összegyűjti.

Dr Moskovits József, Barbu Romulusz és Cziller Imre felszólalása után az értekezlet résztvevői elhatározták, hogy alábbi nyilatkozatot hajlandók aláírva a minisztériumhoz felterjeszteni:

Nyilatkozat.

Alulírottak, akik a nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara október, hó 10-én tartott gyűlésén összejöttünk, kijelentjük, hogy hajlandók vagyunk részvénytársaságot alakítani, amelynek célja a nagyváradai vámszabadraktár létesítése.

A nyilatkozatot az értekezleten résztvevők nyomban aláírták és a Kamara elnöksége gondoskodik további aláírásokról.

A nyilatkozatot a legrövidebb időn belül felterjesztik a pénzügyminisztériumhoz és remélik, hogy ezek után a Kamara elnyeri a vámszabadraktár koncesszióját.

Egy pesti rabbi felesége leugrott az emeletről és szörnyet halt

Idegbaja kergette halálba a fiatal asszonyt

— Budapesti tudósítónk távirata —

Szombat reggel véres tragédia csodította össze a pesti Lövéldetér az emberek százait. Glück Armin rabbi felesége,

egy fiatal huszonöt éves asszony, feküdt az utca közepén, véresen, összetört tagokkal.

Három hónappal ezelőtt költözött Glück Armin a Lövéldetér 5. számú ház harmadik emeletén levő kétszobás lakásba. Itt éltek csendben, szerény keretek között a pap és a felesége, nem igen jártak sehová, esténként többnyire otthon tartózkodtak. Ma reggel Glück Armin korán elment hazulról

a Jósika-utcai imaházba, ahol papi szolgálatot teljesített.

Odahaza a lakásban Glück nővére maradt. A fiatalasszony, aki egy darabig a házi munkát végezte, hirtelen felugrott, ezt kiáltotta Glück még ágyban fekvő nővérenek:

— Meghalok, Isten áldjon.

És még mielőtt megakadályozhatta volna, kirántotta az ablakot és nagyot sikoltva,

levetette magát a harmadik emeletről.

Nyomban elvesztette az eszméletét, nem tért többet magához, mozdulatlanul, véresen feküdt a földön.

Ezalatt értesítették a Jósika-utcai imaházban ájtatosságát végző férjét, aki

zokogva rohant oda, levetette magát a közepre, mozdulatlanul fekvő, véres felesége mellé. A mentők alig tudták elvonszolni felesége mellől.

A Lövéldetér 5. szám alá, ahol Glückék laknak még az esti órákban is csoportokba verődve tárgyalják a szomszédos házak lakói is a fiatal asszony szörnyű végét. Még látszanak a véresek az utca közepén, még mindig a levetegőben van a véres tragédia, amikor az utcákra seregett em-

berek beszélnek a rabbi feleségéről.

A házmesterné ennyit mond:

— Hallgatag asszony volt, alig hallottam a szavát. Nem láttam soha mosolyogni. Szótlanul járt-kelt a házban, de többnyire odahaza ült a szobában.

Glück egyik nőrokona lesújtva a történetekről ezeket mondja:

— Idegbajos volt szegény asszony, már leánykorában is. Nagyon szerette a férjét.

Esküvő után három napra kitört szegény asszonyon újból az idegbaj,

ugyhogy szanatoriumba kellett vinni. Három nap óta annyira depresszált, letört volt, hogy őrizet nélkül nem hagyhattuk. Állandóan mellette volt Glück nővére és vigyázott rá. De hát, megakadályozni ezt a nagy szerencsétlenséget, úgy látszik, nem lehetett.

Vásznak, damasziárak kész paplanok beszerezhetők Ungár és Glück cégnél, Sas-passage.

Női kabátok

ruhák nagyon olcsón

2584

Hevesi

dívaldruhádnak N. Jorga (Zöldia)-u. 8

Gyönyörű intarziás 3028-1
antik háló szalagminta
és könyvszekrény
olcsón eladó
Sternbergnél. Főut. 14 sz.

DOBOZOKAT

minden kiviteiben és
formában a legolcsóbban a

Feldstrick

dobozgyárban kaphat
Parcul Elisabeta (Erzsébet-liget)

Művészi kötésű

KÖNYVEKET

hallatlan olcsó árban
készít

Feldstrick

könyvkötészet, Parcul
Traian (Széchenyi-tér)
6. sz, Moskovitz-palota

Barna palent-lemez

(bázár) cipészeknek és
kalaposoknak, míg a
készlet tart, a legolcsóbban árusítunk

Feldstrick

könyvkötészet Parcul
Traian (Széchenyi-tér) 6

**Tankönyveket 24 óra
alatt bekötünk.**

3066

„A szpiritizmus veszedelmesebb a szociáldemokráciánál” — mondja Prohászka püspök

— Budapesti tudósítónk távirata —

A magyarországi katolikus tizenharmadik országos nagygyűlésen Zichy János gróf hangoztatta, hogy a katolikus-ságnak kötelessége előterbe törekedni.

Prohászka Ottokár püspök beszédében kiemelte, hogy a most divatos szpiritiz-

mus veszedelmesebb a szociáldemokráciánál. A vallásos szertelenség az alacsonyabb osztályok közt bizonyos szektákban grasszál, a felsőbb osztályokban pedig az egyházat otthagya külön szeanszt kanyarít ki magának.

SPORT

Jacob József prefektus nem fogadja el a sportszövetségi elnökséget

Lemondását elküldte a bukaresti központnak

Jacob József prefektus, akit a központ a váradai sportkerület elnökévé nevezett ki, s akinek erős kezétől méltán sokat várt a sporttársadalom, tegnap levelet intézett a bukaresti központhoz és bejelentette, hogy az elnökséget nem fogadja el. E lemondásnak körülményeiről a következőleg nyilatkozott a prefektus a Nagyvárad Estilapnak:

— A tegnapi napon levelet intéztem a FSSR központi bizottságához, megköszönve, hogy a váradai sportkerület el-

nöki pozíciójával tisztelt meg. — Testestől-lelkestől sport ember vagyok és igaz örömmel munkáltam volna közre kerületünk sport-ügyeinek javára, azonban, — mint levelemben kifejtettem — másodfalu terhes elfoglaltságom mellett nem tudtam volna kellő időt és energiát szentelni a szövetségnek, s mert az az ember vagyok, aki vállalt kötelezettségeimért helyt állok, — kénytelen voltam legnagyobb sajnálatomra a lemondást elküldeni.

A NAC kikapott Nagyszalontán

A váradai bajnoki mérkőzések

Nagyváradon tegnap délután két bajnoki mérkőzés került döntésre és mindkettő az erőviszonyoknak teljesen megfelelő eredménnyel végződött. A nagy meglepetést a NAC szerezte, amelynek ifjúsági erőkből összeállított csapata 4:2 arányu súlyos vereséget szenvedett Nagyszalontán.

A bajnoki meccsekről a következőkben számolhatunk be:

Törekvés—Amateur 6:0 (4:0).

Első bajnoki meccset a Törekvés — Gróh kivételével — teljes ifjúsági csapatával játszotta le. Ez a handikap azonban korántsem akadályozta meg a pompás fiatalokat abban, hogy könyörtelen csapatot ne mérjenek az elmúlt héten kitűnően startoló Amateurokra. A súlyos vereség főoka abban rejlik, hogy az Amateurok nem vették komolyan a meccset, amire legjellemzőbb az, hogy kezdéskor tíz emberrel jöttek le a pályára és a tíz között is a távolmaradó játékosok helyén néhány vezetősségi fag szerepelt.

A Törekvés hamarosan megszerzi a vezetést és az összeroppanó Amateurok inkább védekezésre szorítkoznak. A gólokat Aranyi (2) Major (3) és Gróh rúgták. Balogh János kitűnően bírskodott.

Bihorul—Makkabea 4:1 (2:0).

Az erősen megjavult Bihorul mindjárt kezében tartja a mérkő-

zést és tetszetős játék után, könnyen veri a Makkabeát, amelynek csatársora minden invenció nélkül dolgozott. A győztes csapat

Nagyvárad kombinált csapata eldöntetlen eredménnyel játszott a bukaresti Juventus-szal

Kombinált—Olimpia 2:1, Kombiniált—Juventus 2:2 — A bukaresti közönség ünnepelte a váradai futballistákat

Szombaton és vasárnap óriási érdeklődés mellett játszott Bukarestben Nagyvárad tizenegy legjobb futballistája. A hosszú utazás után, törődött állnak ki szombaton a bukaresti bajnokság második helyezettjével, az Olimpiával szemben, amelyet fölényes játék után Ströck Albi és Szemere góljaival 2:1 arányban győznek le.

Az Olimpiának egy erőteljes kitöréséből származik az egyetlen gólya a bukarestieknek.

Vasárnap került szembe a nagyváradai csapat a félelmetes hírt Juventus-szal, a bukaresti bajnok csapattal. Már az első percekben beröpi Nagyvárad kapujába a gól. A nagyváradai fiúk fáradtnak látszanak. A Juventus olasz és csehszlovák játékosai robusztus erővel lendülnek a küzdelemben, de nem sokkal a vezető gól után Ströck Albi szenzációs szabadrú-

góljait Pop Jenő (3) és Kalla rúgták. A Makkabea vígaszgólyát Guttman szerezte meg.

NSC—NAC 4:2.

Nagyszalontán játszottak le a meccset, amely a zöld-fehérek súlyos vereségével végződött. Mentőségül csupán egy körülmény szolgál: az, hogy az ifjúsági erőkből összeállított NAC idegen pályán nem tudott megbirkózni a meg erősített szalontai csapattal.

BUDAPESTI SPORTEREDMÉNYEK

Elsőosztályú profibajnokság:

Ujpest—III. ker. (1:1) 2:2.

Ferencváros—Hungária (0:0) 2:2.

Nemzetközi mérkőzés:

Budapest kombinált—Viktória

Ziskov (1:1) 3:1. Négyezer néző.

Bíró: Kann.

Az osztrákok szenzációs győzelme a svájci válogatott fölött.

Ausztria—Svájc: 7:1 (4:0).

Bécsből jelentik: Huszezy főnyi közönség előtt az osztrák válogatott óriási győzelmet aratott a svájci legénység fölött. 4:0-ás félidő után 7:1-re végződött a játék. A svájci egyetlen gólya a svájci csatársor erősségét, míg a hét gól a svájci védelem gyengeségét bizonyítja. Bíró a magyar Gerő volt.

A váradai birkózók négy első díjat szereztek Szatmáron. Tegnap Szatmáron birkózó versenyt rendeztek, melyen a váradaiak közönség első díjat nyertek. Eredmény a következő: Légsúly A) Bálint nagyváradai Törekvés. B) I. Markovics nagyváradai Törekvés. Pehely I. Mannsberg nagyváradai Törekvés. Könyvsúly: I. Kávási szatmári Törekvés. Kis közep: I. Boda nagyváradai Törekvés.

Bukaresti zárlat (az 12 órakor)

BUDAPEST	—	—	—	—
BÉCS	—	—	—	—
PÁRIS	—	—	—	—
LONDON	—	—	—	—
ZÜRICH	—	—	—	—
MILANO	—	—	—	—
NEW-YORK	—	—	—	—
PRAGA	—	—	—	—

* Hencser részletre, Mansgernél, Vlahuta (Szent János)

Butorok

hálók ebédlők, uri szobák
hajlított butorok
gyári árban beszerezhetők

Wallerstein Ferenc utódai
Daniberg és Waldner-cég
Nic. Iorga (Zöldia)-utca 19. sz.

Bukarest és Prága jó szemmel nézi Magyarországot és Jugoszlávia barátkozását

A jugoszláv külügyminiszter szenzációs nyilatkozata

— Budapesti tudósítónk távirata —

Belgrádból jelentik: Nincsic Jugoszláv külügyminiszter tegnap szenzációsan kedvezően nyilatkozott a minisztertanácson és utána

az újságíróknak intervjut adott az újságíróknak a magyar—jugoszláv viszonyról:

— Nem vonható kétségbe — mondotta Nincsic — hogy a két ország közti viszony egyre barátságosabbá fejlődik és ezt a fejlődést egyik nép sem utasítja vissza. A két nép történetében számos hasonló helyzet adódott és a két népnek a történelem folyamán való keveredése alapot szolgáltatott barátságos politikai létrehozásához. Eddig csak arbitrázs-szerződéseink, elvi megegyezőseink voltak, amelyeket nem kisonítottaságoknak tartok. A két ország közti viszony fejlődését Bukarestből és Prágából barátságosan szemléljük.

Azokról a legutóbb elterjedt pletykákról, hogy Magyarország Spacics ezt mondotta:

— Erről még nem folytattunk konkrét megbeszélést, de a kérdés természetesen felvetődhetik. Magyarországnak kiutaznia szüksége, ami nem ütközik bele érdekeinkbe, ezért ilyen irányú törekvéseit meg akarjuk könnyíteni.

Végül ezt mondotta Nincsic külügyminiszter:

— A két nép közti szoros kapcsolat kiépítésére már megtörtént a kezdő lépés: Magyarország és Jugoszlávia döntőbírói szerződést kötöttek, amelynek aláírása rövidesen meg fog történni.

Bonyodalmak egy biharmegyei mánásasszony utlevele körül

Egy előkelő biharmegyei földművelő-mánás felesége ki akart menni Angliába. Utlevelet kért s a grófnő román állampolgárságához nem fért kétség, a biharmegyei prefektúra annak rendes és módja szerint ki is adta neki utlevelet. Mi a következő teendő ilyenkor? Az ember odaadja az utlevelet valamelyik ezzel járó irodának, s az megszerzi a szükséges vizumot. Most így történt. A grófnő utlevelére azonban

a kolozsvári angol konzulátus megtagadta az angol vizumot. A grófnő visszajött Kolozsvárról és jelentette, hogy

a konzulátus az utlevelet nem fogadta el bizonyításként arra, hogy a grófnő román állampolgár.

Ezért visszaküldte az utlevelet a kiállító hatóságra, hogy a kiállító hatóság vegye rá pótlólag az utlevél tulajdonosának állampolgárságát. A grófnő elment az üzenettel a vármezei prefektúrára is, ahol azonban az utlevelet kiállító tisztviselő nem volt hajlandó a pótlást megadni.

A grófnő erre visszaadta az utlevelet a grófnénak, aki most már minden lehetséges okmányt bevezetett román állampolgárságát igazolására.

A kolozsvári angol konzulátus azonban a vizumot még most sem adta ki, hanem ragaszkodott ahhoz, hogy az állampolgárságot magán az utlevelen tüntessék fel.

Így is úgy jutott a grófné az angol vizumhoz, hogy a vármezei prefektúrán — a szokás ellenére is — rávezették az utlevélre azt, hogy az utlevél tulajdonosa román állampolgár.

Ez a történet. Az eset megértéséhez tudni kell, hogy

a nemzetközi utlevél-egyezmény szerint az utlevél-nyom-

tatványokon fel kell tüntetni az állampolgárságot is.

Ezzel szemben Romániában az a helyzet, hogy itt csak román állampolgárok kaphatnak utlevelet, tehát az állampolgárság külön feltüntetése fölösleges, sőt a mi utlevél-nyomtatványainkon erre nincs is külön rovat.

Mint ahogy pedig ez a körülmény az Angliába utazni akarók számára sok fölösleges utánjárást és kényelmetlenséget jelent, szükséges volna, hogy vagy rendelkezzen a prefektus az Angliába szóló utleveleken az állampolgárság feltüntetéséről, vagy pedig — a külügyminisztérium útján — kérje fel az angol konzulátust arra, hogy a román utlevelek speciális viszonyait vegye tudomásul s a jövőben adja meg a vizumot az állampolgárság külön feltüntetése nélkül is.

A liberális párt nem gördit akadályokat a kormány munkája elé a román-olasz szerződés miatt

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Az országos liberális párt állandó választmánya — amely a pártügylek legfőbb intézője — pénteken reggel és délután ülést tartott Jonel Bratianu volt miniszterelnöknek a lakásán. Ez alkalommal a liberális párt vezére expozét tartott a politikai helyzetről és rámutatott arra, hogy

semmi sem változott annyira, hogy a liberális pártnak meg kellene változtatnia magatartását.

Miután röviden említést tett a parasztpárt és a román nemzeti párt fúziójáról, részletesen kritizálta Jonel Bratianu a kormány eddigi tevékenységét. Azt állítja, Bratianu, hogy az Olaszországgal kötött szerződés nagy tévedés volt. A liberális párt fenntartja e

Változások lesznek a megyei közigazgatásban

Jacob prefektus nyilatkozata

Hosszabb idő óta keringnek hírek arról, hogy a megyei közigazgatási életben a közeljövőben mélyreható változások lesznek. E hírekkel kapcsolatban megkértük Jacob József prefektust, tájékoztassa a nyilvánosságot a várható változásokról. A prefektus a következő nyilatkozatot tette:

— Nemsokára összeül a megyei rendkívüli közgyűlés és annak során nyilatkozni fogok eddigi működésem eredményéről, valamint a megyei közigazgatásban a legközelebbi időn belül várható mélyreható változásokról. Addig türelmet kérek.

Életfogytiglani fegyházbüntetést kér az ügyész a hitvesgyilkos váradai vasútasra

Holnap délelőtt lesz az ítélethirdetés

Szombat este féltízig tartott a törvényszéki tárgyalás a hitvesgyilkos váradai vasútas büntetésében. A tanúkihallgatások még a délelőtti folyamán véget értek, míg az orvosszakértői vélemények, valamint a vád- és a védelem beszédei a késő esti órákig elnyújtották a tárgyalást.

Athanaziu ügyész életfogytiglani fegyházbüntetést kért Popa Györgyre,

hitvestársan elkövetett szándékos emberölésért. Ezzel szemben a védők: dr. Lazar Aurél és dr. Egyri Gergely a vádlott fölmentését kérték, míg a legrosszabb esetben erős felindulásban elkövetett súlyos testi sértésért kérik a megbüntetését, ami maximálisan 5 évi börtönt jelentene.

A törvényszék ítéletét holnap délelőtt 9 órakor hirdeti ki.

Kimondták a román nemzeti párt és a parasztpárt fúzióját

Bukarestből jelenti a Rador: A parasztpárt tegnap tartotta Bukarestben nagygyűlését, amelyen a román nemzeti párttal való fúziót jelentették be. Michalache, a párt elnöke bejelentette, hogy a fúzió révén létrejött új pártnak elnöke Maniu Gyula, alelnöke ő (Michalache) és Lupu dr. főtitkára Madgearu lesz. Két alelnököt ad a nemzeti párt és a pénztárosi tisztelet is a nemzeti párt egyik tagjával töltik be.

Ugyanekkor gyűlést tartott a román nemzeti párt is, majd a két gyűlés résztvevői közös helyen találkoztak és óriási lelkesedéssel kimondták a fúziót.

A KÖNYVET ÜNNEPELTÉK CERVANTES SZÜLETÉSENEK ÉVFORDULÓJÁN A SPANYOLOK

A Könyv nemzeti ünnepe Spanyolországban, a gondolat nyilvánításának a bajnokát közelítette meg. Spanyolország mindig is szabad szellemek és a zsarnoki hajlandóságok hazája volt. A harc, amely a történelem folyamán a zsarnokság szelmalomharca volt a gondolat és a szellem szabadsága ellen, ismét meghátrált meddő küzdelemben. A gondolat, a könyv, az elnyomott lélek feszültségének dinamikája ropogtatja a zsarnokság ingadozó pilléreit.

Primo de Rivera nem Don Quijote, ő csak szolgálja az elérhetetlenség bajnokának. A szelmalomharc megalkuvó sanchopanchája diktatori hatalmával sem tudta legyűrni a Könyv országos demonstrációját.

Október 9-én Cervantes születésnapján nemzeti ünnepként ünnepelték a Könyvet, a szellem szabad megnyilvánulásának szimbólumát. A könyvkereskedések ezen a napon jelentékeny engedményeket tettek. A kulturális egyesületek pedig több ezer könyvet osztottak szét a tagjaik között. Az egyetemeken, az iskolákban a Könyv jelentőségéről hangzottak el az előadások.

Cervantes Saavedra 1747 október 9-én született. Halhatatlan műveivel, a Don Quijotéval a modern regény alapját vetette meg.

Olcsóbb lett a luxus-cipő WEISZ-nál Nic. Iorga 7.

A legolcsóbban arany karikajegy-
gyűrűket, aranyláncokat és bril-
liáns ék-**Herbst** ékszeráruhá-
szereket zában
vásárolhat Reg. Maria (Bémer, tér 1)

Árlejtési hirdetmény

Vagyonbukott Rosenberg
Jenő oradeai bőrkereskedő
csődtömege 1926 október hó
14 én délután 5 órakor a cég
üzlethelyiségében (Teleki) str.
Alexandrii 4. sz. alatt nyilván-
os árlejtésen eladatik. E tö-
meg megvehető egészben is
és az egyes fajú áruk cso-
portok szerint is.

Ugyanott 1926. november
hó 1-től az üzlethelyiség ki-
adó és az üzletberendezés is
eladó, illetve átadó.

Bővebb felvilágosítást ad
alulírott tömeggondnok hét-
köznaponként déli 1 és 3 óra
között.

Dr Popescu C. Aurel

ügyvéd, csődtömeggondnok
3071 str. Pasteur (Kórház)-utca 39-a.

Ha használt bútort, sző-
nyegel, antik dolgok-
kat vagy egyéb lakberende-
zési tárgyakat venni vagy
eladni szándékozik, keresse fel

Haristein Jenő

bútor- és szőnyegüzletét
Cuza Voda (Szacsavay)-utca 17. szám
hol mindig dusan felszerelt
raktárt talál. 3072

Autótulajdonosok!

Soffőrök!

„Elastica“

gummiulcanizáló és javító-üzem
Vlahuta (Szent János)-utca
32. szám. 2794

Freund Benjámín
ékszerész-üzletét

kényszerűségből ideiglenesen Sa-
guna (Kapucinus)-utca 16. alá
helyezte át. Orát, ékszert, lát-
szert leszállított árban árusít. —
Aranyat, ezüstöt, briliántot
magas árban vesz. 2212

ZONGORA
és HEGEDÜ-
ISKOLÁK
GYAKORLATOK

és bármilyen más zene-
művek leggyorsabban be-
szerezhetők a

Hegedüs

Hirlapiroda

zenemű osztályában

ORADEA. Vidéki rende-
lések aznap elintéztetnek

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb apróhirdetés 10 szög 40 lei. Egy szó 4 lei
vastag betű 8 lei. „Cim a kiadóban” jelzés díja 10 lei.
Állást keresőknek 50 % engedmény.

LEVELEZÉS

„URI-utcai” jeligén levél van. 6

GYEREKASSZONY jeligére le-
vél van. 7

OKTATÁS

KEZDŐK zongoratanítását ol-
csón vállalom. — Ugyanott gyako-
rolni is lehet. Horvát Nusi, A. D.
Xenopol (Lakatos) utca 5-a. 967

NÉMET nyelvű tanár tanít né-
met-francia nyelvet. Társalgási-le-
velezési gyakorlatok. Új módszer
Biztos eredmény. Mérsékelt díja-
zás. Referenciák. Házhoz jár Ci-
met kiadóra kérek „Nyelvtanár-
nak” vagy Axenta Sever (Bem)
utca 5. 8

LAKÁS

KÖPONTBAN háromszobás mo-
dern lakás azonnal átadó. Cime-
ket Hegedüs hirlapirodába kér. 19

ALKALMAZÁS

BIZALMI állást keres egy óva-
dekléses egyén, elfogad pénzbe-
szedői állást vagy sör, szesz s más
gyári raktárnoki állást is. Cim a
Hegedüs hirlapirodában. 1000

ALLAST keres 32 évi praxissal
rendelkező szőlőszeti, gyümölcse-
zeti és borászati szakember, ki
a budafoki pincemesteri tanfolya-
mot is elvégezte, 17 évig állami
szolgálatban volt. Mezőgazdaság-
ban több évi gyakorlata van. Cim
a Hegedüs hirlapirodában. 999

MODISZTIN szakmában perfekt
idősebb nő, ki a kiszolgálásban
teljesen jártas, üzletvezetésére
felvétetik Klein Simon cégnél,
Ferdinánd király (Rákóczi) ut 5,
ajánlatát az üzletbe kérjük be-
adni. 15

TISZTESSÉGES szakácsnőt ke-
res 15-re vagy 1-re Klein Vilmos-
né, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 11. 12

STELLE sucht Lehrerin für
französisch, deutsch Clavier. Auf-
reigen Ciorogariu (Uri) utca 33. 10

TANULÓT fizetéssel felveszünk
Kohlós Testvérek, Jorga Miklós
Zöldfa) utca 13. üvegkereskedés.

ÜGYNÖKÖKET keresünk ma-
gas keresettel egy közkedvelt
cikkek vidéken való árusításá-
ra. Jó megjelenésű és beszélő ké-
peségű, kevés biztosítékkal ren-
delkező urak és hölgyek jelent-
kezhetnek. Román nyelvet beszél-
ők és hadirokkantak előnyben.
Cim: Klein festőüzem igazgató,
Sánc-utca 3.

SEGÉD, jó megjelenésű, helyi
ismerettségű, jó eladó, rőtös-rö-
vidáros 10—15 ezer lei havi kere-
set fix és jutalékban, mint ügy-
nök felvétetik Lengyel & Co. Cio-
rogariu püspök (Uri) utca 14. 21

AZONNALI belépésre egy tisz-
teleges, józanéletű és szakkép-
zett szeszőző keresetlik Sántha
József bikfalusi u. p. Mainasbai
szeszgyárba. 4

MÉZESKALACCSOS segéd ke-
restetik Sorger Károlyhoz Ani-
noasa iud. Hunedoara. 5

INGATLAN

DELAVRANCEA (Ritoók Zsig-
mond) utca 6. számú ház eladó.
Értekezni naponta 2—3 közötti
Starraknál, ugyanott és f. hó 12-én
délután 2 órától, másnap este 6
óraig a ház, utajdonosnál, ugyan-
ott. 972

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ alig használt frakk és
zsakettöltöny, férfikabát, továbbá
kredenc, masszív íróasztal. Zsiga
Miklós (Lukács György) utca 13.
Özv. Tóthné. 13

Gyönyörű perzsaszőnyegek
□ m 3000 leitől. Elsőrangú
gyapju-fona ak kg-ja 450 lei-
től. Felvető fonalak kg-ja
380 leitől. Minták, szövő-
kellékek, szőnyeg, könyvek
Schulhof Emilné
Orientzővművészeti iskola
Strada Ep. Ciorogariu (Uri)-
utca 14.

GYÖNYÖRŰ férfiszoba festmé-
nyek és porcellánok olcsón el-
adók. Cim Hegedüs hirlapirodá-
ban. 16

BEVEZETETT gyermek divat-
szalon központban azonnal átadó.
Cim Hegedüs hirlapirodában. 17

Üzlethelyiség

átadó
központban legforgalmasabb
utcában.

Cim a Hegedüs Hirlapirodában 22

ÉVEK óta fennálló kalapüzlet
elköltözés miatt átadó. Cimet He-
gedüs hirlapirodába kérek. 18

KOVACS szerszám, komplett,
eladó. Bővebbet Nagy Józsefnél
Mezőtelegd, Roxin-épület. 20

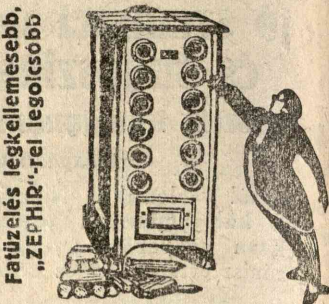
KÜLÖNFÉLÉK

ELVESZETT a Tace Jonescu
(Körös) utcán kis barna bőrtárca.
Becsületes megtaláló a pénzt meg-
tarthatja, a tárcát bennelevő ró-
zsafüzérrel hozza Tace Jonescu
(Körös) utca 33. ajtó 6. alá. 14

FINOM házikoszt kapható úgy
bent mint kihordásra. Galamb-u.
15. Opráné. 11

Isorendő kivitelesen
készít
Úri ruhákat
TÓBIÁS
Str. Victoriei
(Kolozsvari-u.) 61
Fényes árban

„ZEPHIR”

fatűzelésű, légfűtéses,
folytonégó kályha

10 Fűt 24

kg. lával egy szobát

Szántó Dezső és Fia

redőny és kályhaüzem, ORADEA

Acéllemez üzleti redőnyök, Esslingen

ablakfaredőnyök. Napellenző

szerkezetek. Kérjen árlapot!

Telefon: 491.

Uram!

szereti Ön a
szép házat?

Ha igen, akkor nézze meg
a Resch-féle házat,
amely modern komforttal
azonnal beköltözhető.

Parcul Frumos
Erzsébet-liget 18 sz.

„Tivoli”

hölgyfodrászatot

Ciorogariu (Uri)-utca 20. átvettem

Kérem a t. hölgyközönség szíves

pártfogását

Jelenlegi kölni és parfümkészlet

beszerzési árban áll rendelkezésre

amely

volt, és

vámhat

város

pontja

zetközi

tője tud

gat

akkor

teljes

Erdélyi

szabadr

ták ki a

zist, ho

mánia

kötője.

Megd

vissza

várad.

szonyat

reeső ha

nét játs

moly pia

keresked

mes felk

gyarazh

telentő

nyek lé

dot köve

ny érthe

radiak is

zalmukat

elmüket

következ

omikor

kérdésér

gyzserre

méreteke

agyára